

УДК 631.563.9:635.262

РАЦІОНАЛЬНИЙ СПОСІБ ЗБЕРІГАННЯ ПОСАДКОВОГО МАТЕРІАЛУ ЧАСНИКУ НЕСТРІЛКУЮЧОГО ЯРОГО

І. Д. Дудяк, канд. с.- г. наук, доцент

А. М. Ткаченко, магістр

Миколаївський національний аграрний університет

Зберігання часнику є однією з найголовніших проблем часникового бізнесу. Від способу зберігання посадкового матеріалу залежить урожайність.

Оскільки спосіб зберігання посадкового матеріалу впливає на хід біохімічних процесів в цибулинах часнику і відіграє важливу роль в інтенсивності закладання конусу наростання листків і зародків кореневих бугорків на денці зубків.

Дослідженнями було встановлено, що холодний спосіб зберігання прискорює розвиток зачатку, що спостерігається при анатомічному розрізі зубків. При цьому зростає вміст вітаміну С, а після висаджування прискорюється укорінення і формування рослин. Тепле зберігання навпаки гальмує ростові процеси в зубках, поява сходів відмічається на 6-12 діб, а подальший розвиток – на 30-35 діб пізніше.

Разом з тим висаджування часнику нестрілкуючого ярого після теплого зберігання в умовах лютневих вікон змінює характер розвитку, і рослини формуються аналогічно комбінованому способу.

В фазу визрівання цибулин різниця між показниками значно зростає, що пояснюється затуханням ростових процесів у рослин холодного і комбінованого способу. У рослин теплого зберігання в цей період відмічено інтенсивний ріст рослин, вплинуло на урожайність часнику нестрілкованого ярого.

Результати обліку урожаю часнику нестрілкованого ярого показали, що в 2018 році при ранньому садінні зубків теплого способу зберігання зубки і проростки, потрапивши під вплив низьких температур, пройшли розвиток, як рослини комбінованого способу і формували багатозубкову цибулину. У 2019 році ці умови після садіння зубків теплого зберігання були відсутні і урожай не сформувався (табл.1).

В 2019 році спостерігалась зворотна залежність. Найбільшу масу цибулини і урожайність формували рослини часнику нестрілкованого ярого теплого зберігання. Проте облік структурних елементів цибулин показав їх нестандартність, через недостигання і високий відсоток маси лусок у порівнянні з масою зубків. Спроба використання зубків часнику нестрілкованого ярого для тривалого зберігання привела до повного висихання соковитої частини цибулин.

Урожайність часнику нестрілкуючого ярого
залежно від способу зберігання посадкового матеріалу

Спосіб зберігання	Урожайність					
	товарна, т/га			стандартна, %		
	2018 р.	2019 р.	середнє	2018 р.	2019 р.	середнє
Холодний	8,86	8,12	8,50	91,0	90,6	90,8
Комбінований (контроль)	6,49	5,66	6,08	87,0	84,3	85,7
Теплий	5,77	11,15	8,46	83,1	Не сформов ано	-
НІР ₀₅ , т/га	0,51	0,41	-	-	-	-

Отже, більш стабільні результати по урожайності часнику були отримані за холодного зберігання посадкового матеріалу часнику нестрілкуючого ярого.

УДК 631.573

ЗБЕРІГАННЯ КАРТОПЛІ

І. Д. Дудяк, канд. с.-г. наук

Ю. П. Піскова, студентка

Миколаївський національний аграрний університет

Ключове місце в підготовці картоплі до закладання на зберігання є післязбиральна доробка. При цьому враховується цільове призначення картоплі, тривалість зберігання, фізіологічний стан, рівень ураженості фітопатогенами. Способи зберігання картоплі залежать від масштабів виробництва.

Перш ніж закладати картоплю на зберігання, її необхідно ретельно перебрати, аби не допустити потрапляння бульб, пошкоджених хворобами та шкідниками, порізаних, битих. Також перед закладанням картоплю треба просушити на відкритому повітрі протягом декількох годин. Це сприяє зміцненню шкірки, підвищує стійкість картоплі до механічних пошкоджень, зменшує розвиток збудників хвороб.

Під час зберігання розрізняють основні періоди: лікувальний, пониження температури, зберігання.

Лікувальний період починається відразу після збирання і триває від 5 днів до 3 тижнів. Його необхідно проводити за температури 11–13 °С.